

De brandkeur van Westbroek (Utrechts Archief, Verzameling keuren en verordeningen. Inv. nr. 303.)

BRANDKEURE
OFTE
REGLEMENT

en ordre op den BRAND;

Mitsgaders de beheering en 't gebruik van de
BRANDSPUYT,

I N

WESTBROEK.

Te UTRECHT,

By J: J: BESSELING, Boekdrukker in de
Donkerstraat.

BRANDKEURE

ofte Reglement en ordre op den Brand, mitsgaders de be-
heering en 't gebruik van de Brandspuyt,

in

WESTBROEK.

De Geërfdens en opgezeetenen van Westbroek, goedgevon-
den en geresolveert hebbende ten algemeenen nutte aantekoo-
pen en te onderhouden een nieuwe Brand-Spuyt van middelbaare
grootte, zo als in de meest omliggende Dorpen word gebruikt,
hebben Schout en Scheepenen van dezelve Heerlykheid, ten eyn-
de deeze zoo heilzaame schikkinge, en oogmerken den goeden
Ingezeetenen van gewenscht effect te doen zyn, noodig geoor-
deelt omtrent dezelve Brand-Spuyt, zyn gebruik en onderhoud,
de volgende Ordonnantie of Brandkeure te concipiëren.

Art. 1.

Tot de bestiering, en behandeling van de Spuyt, zullen door
Schout, en Gerechte worden aangesteld, een Brandmeester en
twee assistenten, voords van twee Jaaren tot twee Jaaren
dertig gemeene bediendens tot de Spuyt, en dat wel naar vervolg

A

van

sistenten, of aan den Gerechtsbode, opdat de eerste, voor zoo verre hunne particuliere Instructien zulks mee ebrengen; met allen mooglyken spoed de Spuyt in gereedheid doen brengen, en naar den Brand vervoeren mogen, en de laatste alle de Persoonen tot de Spuyt, en tot 't Gerecht, behoorende ten spoedigsten convoceere en zorgdrage dat de kerkklok geluid word.

8.

Alle de Persoonen, tot dienst der Spuyt geaffecteerd, zullen zig, zodra den Brand vernemen, 't zy door 't hooren der klok, door kennis geeven van den Bode of andersints, vervoegen ter plaatse daar de Spuyt bewaart word, of reeds naar toegebragt is, ook zullen zy op de vastgestelde dagen tot de Exerctie der Spuyt ter bestemder tyd, en plaats zig moeten laten vinden, in byde gevallen de ordres van den Brandmeester, en assistenten in alles wat den Brand, en de Spuyt aangaat promptelyk en behooryk obedieeren, op pene dat zo iemand buiten ziekte of ander merklyk excufabel voorval absent bleef, zonder verlof uyt 't werk scheyde, of onwillig was de gemeide ordres te exëcuteeren, dezelve telkens verbeuren zal eene boete van drie Gulden.

9.

By de exercitie der Spuyt als ook in cas van Brand, binnen deze Heerlykheid, zullen Schout en Gerechten, ofte ten minsten 't meerendeel van dien, zig daar by vervoegen, om toe te zien en zorg te dragen, dat dit Reglement in alle goede ordre verder behooryk geobserveert in of omtrent de Huizen, waarin, ofte waar naast de Brand is, geene onordentlykheeden gepleegt, en door den grooten toeloop van menschen geene Confusie veroorzaakt, of eenige hindernis aan de bediendens der Spuyte in 't oeffenen van hunne posten toegebragt werde, zullende by nood die van den Gerechte gelyk
ook

ook de Brandmeester en Adfiftenen vermogen tot 't helpen blusfen van den Brand zoo veelen der aanschouweren te presen , en zodanige ordre te geeven als nodig zullen oordeelen , zonder dat iemand zulks zal kunnen wygeren , of daar voor iets pretendee- ren , gelyk 't integendeel niemand zal vryftaan buiten de voorfz. ordres zyne handen aan de Spuyt , en deszelfs gereedichappen te slaan , of zig met de behandeling derzelve eenigfints te bemoei- jen , op pæne van by defobedientie , en Contraventie deezer tel- kens te verbeuren eene boete van drie Gulden.

10.

Wanneer men by ongeval van Brand een of twee Paarden nodig had omme de Spuyt daar naar toe te transporteeren , zal niemand die 't eerste by de hand is , en Paarden hebbende , dezelve moogen wygeren , op de verbeurte van zes Gulden.

11.

Ook zal ingevalle van Brand , of geruchte van dien , nie- mand , 't zy daar de Brand is , of gepræfumeert word , te zyn , het zy van de Buuren daar naast , den toe of doorgang door hunne Huizen en Erven voor die van den Gerechte , of Be- dienden der Spuit , mogen wygeren , veelmin dezelve eenigfints in hunnen dienst tegen te staan , of verhinderen , in het bekoo- men van waater en leiden van de Slange door hunne Huizen of over hunne Daken , op de boete van vyf ea twintig gulden.

12.

Na 't eyndigen van de exercitie of 't blusfen van den Brand , zal de Spuyt met de Slangen en verdere gereedichappen behoor- lyk moeten worden gereynigt , gedroogt en op zyn plaats ge- zet , zodanig dat alles in cas van nood , ten allen tyden gereed mag zyn om dienst te doen , zullende het den pligt zyn van den

Brandmeester en Adfiftenen, ten dien eynde alle nodige oplettendheid, en zorge te hebben, en in cas van kleine reparatien dezelve op hun eygen gezag, dog ingeval van eenige merklyke onkosten, na communicatie en met goedvinden van Schout en Gerechten ten eerften te doen in het werk fteffen, op pane dat by aldien bevonden word, door hunne onoplettendheid of verzuim aan de Spuyt, eenig gebrek of ongemak gekoomen te zyn, telkens daar door te verbeuren den Brandmeester zeeven Gulden, en de Adfiftenen ieder een Ducaat.

13.

Voorder zal niemand der Ingezeetenen van deeze Heerlykheid, gehouden zyn iets voor 't blufen van den Brand, of 't gebruik der Spuyt te betaalen, aan wien en onder wat voorwendfel zulks zoude moogen weezen.

14.

Brand ontftaande op een van de nabuurige Gerechten welke gedeclareert hebben, in tyd van nood, gebruik van deeze Spuyt te willen doen maaken, en van daar wordende verzogt adfiftenie met de Spuyt, zal zulks direct worden geaccordeert, mits zal door die van den Gerechte alwaar de Brand ontftaat, voor die adfiftenie en 't gebruik van de Spuyt, moeten worden betaald een fomma van vyftig Gulden, boven de kosten van reparatie, zoo wanneer door dat gebruik of met 't transport, eenige defecten aan de Spuyt en daar by behoorende gereedschappen, mogten koomen, als meede nog moeten voldoen 't meesterloon der bediendens der Spuyt, welke by 't blufen van dien Brand, mogten gekwetst worden, invoegen zulks by Art. 2. ten opzigte van de bediendens der Spuyt, is gereguleerd, welke fomma van vyftig Gulden zal worden gediftribueert, en betaalt aan de Gerechts Perfoonen die daar by prefent zullen zyn en verder aan de bediendens der Brandspuyt voor hunne gedaane moeite en dienst, zullende 't nothans des niet
te

te min aan Schout en Gerechten vryftaan, met de Gerechten van de naast by geleege Dorpen alwaar meede een of meer Spuyten zyn, zodanige conventien te maken, als dezelve zullen nodig en dienftig oordeelen, omme by ongeval van Brand, over en weeder elk ander met de Spuyten ten dienften te kunnen zyn, en welke geflootene Conventien de Bediendens van de Brandspuyt, meede zullen verplicht zyn te respecteeren en zig daar naar te gedragen, even als of die in deezen Reglemente waren geïnferceerd, zullende mitsdien ook ten reguarde van die nabuurige Gerechten, zoo aldaar Brand ontftaat de bediendens deezer Spuyt, hen moeten reguleeren naar t 7 Art. van dit Reglement, zoo ras zy daar van behoorlyke kennisfe zullen hebben bekoomen, zoo als ook Schout en Gerechten aan zich behouden de faculteit om zodanige portie in den eygendom der Spuyt aan die van Achtienhoven te accordeeren voor zodanige fomma en op zodanige conditien, als in tyd, en wylen mogten te raden worden, en waarnaar de bediendens zig dan meede zullen moeten gedragen.

15.

Ende om alle ongevallen van Brand zoo veel mooglyk voor te koomen, zullen Schout en Gerechten, zulks nodig oordeelende, ten allen tyden de Schoorsteen en mitsgaders de Stookplaatfen kunnen en moeten vifiteeren, en dezelve Schoorsteen en de Stookplaatfen niet in behoorlyke ordre bevindende, de bruikers of bewoonders, voor de eerfte reys beflaan in een boeten van twintig Stuyvers en voords ordonneeren binnen agt dagen de nodige verandering te maaken, op pane van dubbelde boeten en aanbesteding op dubbelde gewin voor den Schout.

16.

Niemand zal ook eenige doove koolen moogen bewaaren anders dan in koopere, yzere of aarde potten, op verbeurte voor de Bakkers van drie Gulden voor de eerfte en zes Gulden voor de tweede reyse, en voor de andere Ingezeetenen
van

van twintig Stuyvers voor de eerste , en drie Gulden voor de tweede reyze.

17.

Dat niemand wien het ook zoude moogen weezen onder deezzen Gerechte met een brandende pyp zal mogen gaan , of passeeren by Hooybergen , Strooy , Turff , en diergelyke brandende Stoffen , ten zy met een dop op de pyp , en wanneer daar in gewerkt , of 't zelve vervoert word , in 't geheel niet , gelyk ook geen heeten asch by of omstreeks eenige brandende stoffen zal moogen worden geworpen , of op eenige andere plaatsen die Schout en Gerechten daar toe onbekwaam zullen oordeelen , en zal ook niemand eenige brandende turff , of vuur by den wegh , of over eenige Hoffsteede moogen dragen , ten zy beslooten in een pot , of kan , ook zal niemand eenige brandende turff of hout , mogen laten leggen by den wegh , in 't veld , of in een schouw , of vaartuig zoo als ook niemand op eenige andere plaatsen zal vermoogen te stookken , dan die daartoe , in hunne huizen of op hun erf naar behooren zyn geschikt , alles en in allen gevalle op eene boete van drie Gulden voor de eerste , en van zes Gulden voor de tweede reys , en zulks geduurig te verdubbelen , zoo meenigmaal iemand daarop word bevonden.

18.

Schout en Gerechten beneffens de Brandmeesters zullen mede verpligt zyn alle behoorlyke attentie te neemen op de hooybergen , schuuren en zolders , dezelve zulks noodig oordeelende , visiteeren en zig hier omtrend verder reguleeren naar 't Reglement tot voorkoming van Brand ten platten Lande , door 't broeijen van hooy , op den 3 Augustus 1781. door de Ed: Mog: Heeren Gedepⁿ. Staten s'Lands van Utrecht gearresteerd.

Des winters by beslooten waater zal een ieder der Ingeze-
tenen verplicht zyn omtrent of voor hunne wooninge, 't zy in
de Vaart, Wetering of in een Sloot- alle dagen des morgens
voor Neegen Uuren een byt, ter lengte en breedte ten min-
sten van zes voeten- te doen hakken, op verbeurte van twaalf
Stuyvers daags, zullende de Boode gehouden zyn hier omtrent
nauwkeurige visitatie en bekeuringe te doen en voor deze
zyne moeite de helfte der Boete voor uyttrekken.

Tot alle de bekeuringen uit hoofde van deeze Ordonnantie zyn
geauthoriseerd Schout, Scheepenen, Secretaris, Brandmeester, en
Adfistenten, beneffens de Gerechts Bode voor zoo verre de be-
heering der Spuyt, 't Brand, en blusch gereedschap met allenden
aankleeven van dien betreft, dog ten opzichte van de brandstoffs
alle en ieder der In. en Opgezeeten en Geërfdens van WEST-
BROEK en zal een ieder van zyne gedaane bekeuring terstond
aan den Secretaris off Boode moeten kennis geeven, en zullen
dezelve Boetens moeten worden voldaan binnen den tyd van drie
dagen, na dat zulks aan den boetschuldigen door den Bode zal zyn
bekend gemaakt, en by nalatigheid van dien zullen dezelve door
den Schout worden opgelegd, op zyn gewin van den derden Penning
meer, en by verder manquement van betaling zal binnen agt
dagen; al 't zelve by parate Exëcutie als 's Lands ongelden,
aan de gereedste goederen der debiteeren ten hunnen kosten ver-
haalt worden, zonder eenige nadere sommatie of renovatie.

Alle de bóetens zullen door den Secretaris moeten aangetee-
kend, bewaard, en verantwoord worden, op de Jaarlykse
uitzettinge der Dorps lasten, om alsdan op de volgende ma-
nie

niere uitgedeelt te worden : alsfe voor eerst van iedere boe-
te een derde aan den aanbrengrer , of bekeurder , en voords
't overige aan Schout en Gerechten.

22.

Ende op dat niemand hier van eenige ignorantie pretende-
re zal dit Reglement gedrukt , behoorlyk gepubliceert , ge-
affigeert , en gedistribueert , werden , reserveerende Schout en
Scheepenen verder aan zig de faculteit om 't zelve te inter-
prateeren en te ampliëren zoo en wanneer zulks noodig zal
zyn.

Aldus geconcipieert en gearresteert by Schout en Scheepenen
in den gerechtshuize van WESTBROEK op den 10 October
1782.

onderfond

In kennisfe van my

was getekend P. J. V. D. H O R S T.